

Facultaire
Studentenraad

**MAATSCHAPPIJ- EN
GEDRAGWETENSCHAPPEN**

**Aan de decaan van de FMG,
Prof. Dr. Ir. J. Brug
Nieuwe achtergracht 166, D6.21
1018 WV Amsterdam**

Nieuwe Achtergracht 127
1018 WS Amsterdam
(020) 525 6347
fmg@studentenraad.nl
studentenraad.nl/fmg

Datum	08-11-2017	Ons kenmerk	A2000-2
Contactpersoon	Mitchel Sluis	E-mail	fmg@studentenraad.nl
Bijlage(n)	0		
Betreft	Advies conceptbegroting FMG		

Geachte decaan, beste Hans,

De Facultaire Studentenraad (FSR) en de Ondernemingsraad (OR) van de Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen (FMG) adviseren gezamenlijk negatief op de conceptbegroting 2018. Wij hebben dit besloten om de volgende redenen: ten eerste kunnen we niet aanvaarden dat het reguliere onderwijs en onderzoek opdraaien voor een onverwacht grote matchingsverplichting en dus gestraft worden voor het succesvol binnenhalen van onderzoek. Dit is onredelijk. Ten tweede ontbreken inzichtelijke domeinbegrotingen en ontbreekt een goede toelichting bij de conceptbegroting. Zonder dat hebben OR en FSR onvoldoende informatie om hun werk goed te doen. In dit advies zetten wij ook onze aanbevelingen en suggesties uiteen.

1. Transparantie: te weinig toelichting en moeilijk vergelijkbaar

In deze paragraaf benadrukken wij het belang van inzichtelijke domeinbegrotingen en betere toelichting bij de begroting.

a. Verbeteringen t.o.v. vorig jaar

Ten eerste stellen OR en FSR vast dat er dit jaar meer tekstuele toelichting is verschaft bij de begroting van 2017, zowel in de inleiding als bij de cijfers. Beide organen hebben hierdoor achteraf beter inzicht gekregen in de begroting. Ten tweede is de toezegging van een begrotings-stappenplan door de decaan verwezenlijkt in de begrotingskalender van de Kaderbrief 2018.

b. Ontbreken van informatie

OR en FSR constateren dat sommige vragen om verbetering die deel uitmaakten van het advies dat OR en FSR in 2016 gaven, herhaald moeten worden. Allereerst willen OR en FSR stellen dat de begrotingen op domeinniveau essentieel zijn voor de vorming van een goed oordeel over de financiële staat van de faculteit en over de keuzes die spelen op faculteitsniveau. Hoewel de domeinbegrotingen zijn nagestuurd, zijn deze te summier en bevatten ze geen toelichtende tekst bij de cijfers of over de problemen die er zijn en de manieren om die problemen aan te pakken. Dit leidt tot gebrekkige transparantie en belemmert OR en FSR in het geven van een goed advies. Nu we hebben begrepen dat deze informatie er gewoonweg niet is (bron: gesprek met de heer Telkamp en de heer Derks op 16-10-2017), vragen zowel OR als FSR zich af hoe dat mogelijk is. Ten tweede ontbreekt toelichting op een plan voor bezuinigingen. En, net als in 2016, vragen OR en FSR om tekst en uitleg te verstrekken bij de reserves die wel en niet beschikbaar zijn. Tevens zijn de prognoses ondoorzichtig door termen zoals 'groei' en 'stabiel' in de convenantafspraken op pagina 4.

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Om het gebrek aan informatie te verhelpen doen we de volgende aanbevelingen:

- Maak een begrotingsformat waarin de domeingegevens standaard worden opgenomen en van adequate toelichting worden voorzien.
- Maak een aparte tabel over de reserves en maak duidelijk onderscheid tussen bestemde, algemene en uit te geven of bruikbare reserves in domeinen en mogelijk ook afdelingen.
- Beschrijf prognoses helder en licht concreet toe waarom er bepaalde verwachtingen bestaan.

OR en FSR willen dat deze punten, zoals in de definitieve begroting 2017 wel is gebeurd, zoveel mogelijk al worden verwerkt in de conceptbegrotingen. OR en FSR hebben ook recht op deze informatie om haar adviserende taak naar behoren te kunnen uitvoeren. (Fac. reglement, art. 43 lid 8 en art. 49 lid 3.)

c. De academische gemeenschap

Daarnaast vinden OR en FSR het van belang dat de financiën inzichtelijk en begrijpelijk zijn voor de academische gemeenschap. Immers, financiële beslissingen raken iedereen en dat geldt zeker voor keuzes op domeinniveau. Momenteel zijn deze begrotingen niet in te zien. Het huidige beschikbare materiaal is onbegrijpelijk voor de studenten en de medewerkers op de faculteit, zelfs als deze zouden zijn in te zien. Een aanbeveling is dan ook: maak een website met alle financiële documenten en het begrotingstijdpad. Zo kan elke geïnteresseerde zich, desgewenst, inlezen in de financiën. Een dergelijke website schijnt er al te zijn, alleen is deze niet actueel en beperkt toegankelijk. Ter wille van een vlot begrip willen we ter overweging geven de belangrijkste inkomsten en uitgaven ook visueel weer te geven, zoals dat gebeurt in de Prinsjesdagstukken van de Rijksoverheid. Tevens zouden wij graag zien dat er een afkortingenlijst wordt toegevoegd aan de begroting.

d. Conclusie

OR en FSR vinden het noodzakelijk dat de begrotingen en de financiële situatie op het niveau van de domeinen zichtbaar zijn, voor zowel de medezeggenschap als voor de hele academische gemeenschap. Dit is onontbeerlijk voor een goede oordeelsvorming. Beide organen achten dit mogelijk, omdat de website al bestaat en dus alleen geüpdatet hoeft te worden met relevante en recente stukken.

2. De conceptbegroting

De begrotingstabel op pagina 7 is moeilijk te begrijpen door de summier tekst. We begrijpen het volgende:

De inkomsten uit regulier onderwijs bedragen in 2018 K€ 49.355. Ze zijn opgebouwd uit collegegelden, het contractonderwijs en het onderwijsbudget (=begrotingsregel nummer 75100). In 2017 bedroegen deze inkomsten, gecorrigeerd voor de fout van 7 ton in de begroting K€ 49.070. Ze zijn opgebouwd uit contract onderwijs minus de fout van 7 ton en het onderwijsbudget. De inkomsten uit regulier onderwijs in 2018 zijn dus samen K€ 280 groter. De inkomsten uit regulier onderzoek in 2018 zijn 9 ton groter (zie rubriek 75110). Onderwijs en onderzoek samen leveren dus een kleine 1,2 miljoen meer op.

De teruggang van het budget is te vinden in de niet prestatie-gebonden parameters. 75150: matching is K€ 822 lager; historisch beleidsbudget is K€ 48 lager; 75155 beleidsbudget onderwijs: AAA gelden (K€ 500) lopen af in 2017 en compensatiebudget inzake afschaffing N+1 is K€ 47 lager; 75180: het verschil van K€ 495 wordt veroorzaakt door de eenmalige correctie rijks-bekostigde diploma's in 2017; 75185: het verschil wordt veroorzaakt doordat deze post in 2017 nog ruim K€ 900 aan studievoorschot middelen bevatte. Deze middelen

zijn echter opgegaan aan een grote hoeveelheid kleine ICT-projecten; in 2018 komen de studievoorschotmiddelen in het onderwijs terecht via de verhoogde studiepuntprijs (zie alinea hierboven). De som van deze verschillen is ruim € 2,8 miljoen. Kenmerkend voor al deze verschillen is dat ze ruim van tevoren waren te voorzien en dat de grootte ervan goed was in te schatten.

Bij de lasten doet zich het merkwaardige feit voor dat bij de “mutaties personele voorzieningen” in 2018 een voorziening wordt getroffen van ruim 9 ton, terwijl er in 2017 nog een kleine vrijval was. Er is toelichting nodig over aard en hoogte van deze voorziening. Mogelijk gaat het om een reservering voor transitievergoedingen. Mogelijk speelt het feit dat de faculteit afgelopen jaar een boete kreeg van het UWV voor onvoldoende re-integratie activiteit een rol. Ook het bedrag in de deze alinea kon ruim van tevoren worden voorzien. Telt men de bedragen in deze en de vorige alinea op dan gaat het om een bedrag van € 3,7 miljoen.

Het is ons niet duidelijk of en hoe in de tabel op pagina 7 al een taakstellende begroting van 2,5 miljoen in de personele lasten is verwerkt. Er is sprake van een tekort van 4,5 miljoen (zie bovenaan in tabel op pagina 7), maar tijdens het gesprek met de heer Telkamp en de heer Derks op 16-10-2017 vlogen er diverse miljoenenbedragen over tafel. Als er een tekort is van 4,5 miljoen en 3,7 miljoen daarvan bestaat uit tevoren voorzienbare uitgaven, dan snappen OR en FSR niet dat de domeinen binnen vier weken met plannen moeten komen om de begroting sluitend te maken. In de zojuist genoemde bijeenkomst werd ook gesteld dat de problemen al jaren speelden, maar dat men door allerlei incidentele meevallers de problemen voor zich uit kon schuiven. OR en FSR vragen zich af of haastige spoed wel geboden is, temeer daar deze haastige spoed gepaard gaat met een top-downproces waarbij de domeinen maar moeten uitzoeken hoe ze zich binnen enkele weken binnen de vernauwde kaders moeten gaan bewegen.

3. Aanspraak op reserves

a. Voorkom onduidelijkheid over gebruik reserves

OR en FSR begrijpen dat aanspraak op reserves moeilijk is in verband met solvabiliteit en langetermijninvesteringen. Het opnemen van een overzicht van de reserves in het begrotingsboekje 2017 kan de noodzaak tot onduidelijke onderhandelingen over de reserves kennelijk niet wegnemen.

b. Investeringen en Straf op succes

OR en FSR achten het bovendien onredelijk om geen reserves in te zetten, aangezien een deel van de tekorten het gevolg is van de investeringen in het tweetalig onderwijs. Deze investeringen zullen binnen afzienbare termijn tot baten leiden die groter zijn dan de kosten. Daarnaast zijn er tekorten ontstaan door matchingsverplichtingen, omdat de FMG onverwacht succesvol is in het verwerven van onderzoeksgelden die gematcht moeten worden. Aangezien de centrale trekkingsrechten zijn uitgeput, moet de FMG uit eigen middelen K€ 822 financieren. De FMG wordt dus gedwongen in eigen vlees te snijden, omdat ze realiseert wat het CvB voorstaat: onderzoek van hoge kwaliteit. Dit mag echter nooit ten koste gaan van onderwijs. OR en FSR kunnen niet akkoord gaan met een beleid wat evident onredelijk is en willen waken tegen kwaliteitsvermindering van het onderwijs. In het advies van vorig jaar wezen OR en FSR er al op dat de matchingsverplichtingen een soort paard van Troje vormden. Dat werd vervolgens erkend door de decaan in zijn reactie op het advies. Er is echter geen verbinding gelegd met een beter reservebeleid.

4. Voorinvesteringen

De voorinvesteringen die zijn vrijgekomen door het afschaffen van de basisbeurs moeten verwerkt worden als extra budget voor het onderwijs. De OR en FSR vragen zich af hoe hiermee wordt omgegaan door de faculteit. In de conceptbegroting 2018 staat op pagina 31 dat de studievoorschotmiddelen verwerkt zijn in de studiepunt- en diplomaprijzen in plaats van in een separaat budget. De faculteit heeft aangegeven dat deze studievoorschotmiddelen in samenspraak met de studenten zouden worden toebedeeld om zo voor voldoende draagvlak te zorgen. Kan worden beschreven hoe het geld dat van de studenten was, weer bij de studenten terecht komt? Verdwijnt het nu niet in de totale begroting van de faculteit doordat er lumpsum wordt berekend?

5. Middelen voor medezeggenschap

Na het rapport en het referendum van de Commissie Democratisering & Decentralisering, is de Werkgroep Inrichting Medezeggenschap opgericht. Deze werkgroep overweegt een aantal oplossingen om de medezeggenschap en de representatie van domeinen in de complexe faculteit te verbeteren. Hoewel het nog onduidelijk is welk voorstel uiteindelijk geïmplementeerd wordt, is het wel duidelijk dat de voorstellen kosten met zich mee zullen brengen. OR en FSR adviseren daarom te overleggen met WIM, OR en FSR en de OC's die sinds 1 september nieuwe bevoegdheden hebben. Ook moet er een voorziening opgenomen worden in de begroting, zodat er daadwerkelijk implementatie kan plaatsvinden van ideeën voor het beter informeren en functioneren van de medezeggenschap.

6. Schakelstudenten en excellentie programma's

a. Financiering schakelstudenten

De FMG kende in het verleden een groot aantal schakelstudenten. Zowel op nationaal niveau als op UvA-niveau hebben zich wijzigingen afgespeeld in het allocatiemodel met als gevolg dat schakelstudenten financieel minder aantrekkelijk zijn geworden. Dit vinden wij een ongunstige en zorgelijke ontwikkeling. Het is OR en FSR onduidelijk welke consequenties dit binnen de verschillende delen van de FMG zal hebben. Gaat het misschien zelfs om het schrappen van schakeltrajecten? Wij vragen u om duidelijkheid te verschaffen over de consequenties van de financiële wijzigingen voor alle schakeltrajecten in de FMG.

In de conceptbegroting 2018 staat op pagina 31 dat de faculteit schakelprogramma's als "essentieel" beschouwt voor "een brede toegankelijke instroom van FMG opleidingen." Ook in de Kaderbrief 2018 staat een vergelijkbaar statement. Hoewel de FMG afhankelijk is van de rijksbijdrage vinden OR en FSR dat de faculteit de daad bij het woord kan voegen door zelf geld vrij te maken voor deze trajecten. Schakeltrajecten dragen namelijk bij aan de diversiteit en toegankelijkheid van de FMG.

b. Excellentie programma's en Research Masters

De FMG kent een aantal programma's voor excellente studenten. Hiermee is al het talentonderwijs bedoeld, dus zowel excellentie- als honoursprogramma's. In het algemeen gelden deze trajecten als voorbereiding op de research master. Kenmerkend voor beide vormen van onderwijs is dat het kleinschalige onderwijsvormen zijn, dat ze ambitieuze studenten aantrekken en dat ze kostbaar zijn. Wat de kosten en baten zijn, is echter onduidelijk.

- Kosten-batenanalyse. Net zoals vorig jaar, brengen OR en FSR de wens tot uitdrukking in de begroting te kunnen zien wat de FMG uitgeeft aan dit soort programma's en dan bij voorkeur ook in relatie tot wat de UvA er op centraal niveau aan uitgeeft. Tevens zijn wij geïnteresseerd in wat deze studenten opleveren voor de faculteit en hoeveel excellente studenten er doorgaan naar een research master.

- Verhouding schakel-, excellentie- en research masterstudenten. Meer in het algemeen vragen wij ons af wat de verhouding is tussen de uitgaven en inkomsten voor schakelstudenten, excellentie onderwijs en research masters. Het doel is om inzicht te verkrijgen om beleid te kunnen voeren jegens deze drie groepen studenten.

c. Conclusie

OR en FSR vinden dat de FMG zich moet voornemen schakelstudenten financieel een aantrekkelijker arrangement te bieden en moet kwantificeren hoeveel 'minder' inkomsten er zijn door nieuwe beperkingen. Dit voornemen moet in de begroting worden uitgewerkt. Tevens adviseren wij om de exploitatie van excellentie- en research master trajecten op te nemen in de begroting. Dit geeft inzicht in het beleid jegens deze drie groepen studenten.

7. Overige lasten

Het valt op dat de overige lasten voor de FMG in de begroting 2018 hoog zijn: bijna 35% van het budget. Van deze 35%, gaat twee derde naar de centrale overhead. In lijn met het advies in 2016, vinden OR en FSR opnieuw dat de overige lasten verlaagd moeten worden. Zeker gezien de voorspelde financiële situatie van de faculteit en de grote gevolgen die bezuinigingen kunnen hebben in het onderwijs. En zeker gezien het feit dat de lasten voor centrale overhead hoger zijn dan in de vorige begroting, terwijl de inkomsten, en dus de basis voor de geleverde diensten, juist lager zijn. Men slaagt er kennelijk niet in deze lasten terug te brengen. Vorig jaar is naar aanleiding van het advies over de begroting toegezegd dat er voortaan twee kengetallen in de begroting zouden worden opgenomen. Voor extern: een kengetal met de verhouding tussen Overige Lasten en Personele lasten. Voor intern: een kengetal met de verhouding WP versus OBP. De bedoeling van deze getallen is de aandacht op bepaalde ontwikkelingen te richten en te kunnen bijsturen. OR en FSR constateren dat deze kengetallen niet duidelijk in de begroting staan. Dit zou wel het geval moeten zijn.

In het domein SW worden voor de verschillende afdelingen overigens wel gedetailleerdere kosten en batenanalyses gemaakt. Een van deze analyses is ons gemaild vanuit een afdeling. Ze dateert van 13-03-2017. Per docent uur worden daarin alle op decentraal niveau bestaande kosten toegerekend. Vervolgens worden de kosten per docent uur gesplitst naar overhead en directe kosten. De integrale kosten zijn € 139. De kosten per docent uur zijn € 62 en de overhead per docent uur bedraagt € 77. Meer dan 55% wordt uitgegeven aan overhead. Het betreft hier alleen de decentrale overhead in de betreffende afdeling. Dergelijke analyses zouden OR en FSR ook graag ontvangen over de andere domeinen en afdelingen.

8. Huisvestingskosten

a. Parameter voor de huisvestingskosten

Vorig jaar hebben OR en FSR voorgesteld een parameter voor de huisvestingskosten te ontwikkelen, zodat in een kengetal te zien is hoe de kosten voor huisvesting zich verhouden tot het totale budget van de FMG. OR en FSR stellen opnieuw voor een dergelijke parameter voortaan in de begroting op te nemen. In veel financiële stukken van de UvA wordt gesteld dat er een "Chinese muur" staat tussen de huisvestingskosten en de uitgaven voor onderwijs en onderzoek. De huisvestingskosten mogen nooit meer bedragen dan 10-12% van de totale uitgaven. Het percentage huisvestingslasten dat in het antwoord op ons advies op de begroting van vorig jaar berekend is, ontbreekt niet alleen in de huidige begroting, maar is met de tot nu toe verstrekte gegevens ook niet door ons te berekenen.

b. Sterke stijging huisvestingskosten

Uit een memo van de heer Verhoek van 25.08.2016 bleek dat de huisvestingskosten in zes jaar tijd gestegen waren van 100 naar 180 (index). Daar komt dit jaar en de komende jaren nog een stijging bovenop van drieënhalf procent boven de inflatie. De reden van de stijging is ons niet duidelijk, maar de stijging is vastgelegd in de UvA kaderbrief. In het memo van de heer Verhoek worden voor de excessieve indexstijging van 100 naar 180 vijf aspecten of oorzaken onderscheiden. We vragen ons bij elk van de vijf aspecten af welk niveau er verantwoordelijk is voor wat. Als dat bekend is, zijn er hopelijk minder verrassingen in de toekomst. En we vragen ons af wat de FMG doet om de huisvestingskosten niet te doen stijgen c.q. te verlagen.

Op de 2e en 3e etage van REC B/C en elders zijn nieuwe studieplaatsen gecreëerd. Deze zouden uit een centraal budget gefinancierd worden en de FMG zou er dan financieel op vooruit gaan. Van deze operatie of van andere operaties lijkt in de conceptbegroting nog niets te zien. Wij vragen ons af hoe de inhuizing per 1 januari 2017 van het CvB op REC D6 is verrekend. Ook vragen we ons af of en zo ja hoe de FMG voor de kelderruimte betaalt. Vorig jaar stelden wij deze vragen ook. Toen was het antwoord dat er nog geen antwoord op gegeven kon worden omdat er gewacht moest worden op het verstrijken van de peildatum 1 oktober. We zijn nu een jaar verder, maar in de begroting is over deze posten niets te vinden. Ook is onduidelijk hoe de onderhandelingen verlopen over een eventueel excedent. In de conceptbegroting staat deze post wel vermeld, maar er is niets bij ingevuld. De faculteit kan daar recht op doen gelden vanwege de veel hoger dan beloofde vierkante meter prijs. Het ontbreekt in de begroting aan een goed hoofdstuk over huisvestingskosten, terwijl er dringend behoefte is aan duidelijkheid op dit terrein.

Concluderend: OR en FSR willen, voordat de begroting wordt ingediend, een duidelijk antwoord op bovenstaande vragen rond huisvesting en huisvestingskosten.

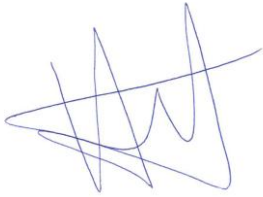
9. Samenvattend

OR en FSR adviseren negatief over de conceptbegroting 2018 om de in de eerste alinea gemelde redenen.

OR en FSR adviseren tot:

- Meer toelichting en meer domeininformatie, in zowel tabellen, tekstuele uitleg als ook op een website, zodat deze toegankelijk is voor de medezeggenschap en de academische gemeenschap als geheel.
- Gebruik van reserves zou flexibeler moeten zijn. Er moet een voorziening in het leven geroepen worden om een straf op succes en bezuinigingen te voorkomen.
- Reserveer geld voor de medezeggenschap, zodat de uitvoering ervan gewaarborgd kan worden.
- Maak een kosten-batenanalyse van excellentieprogramma's en de researchmasters om inzicht te verkrijgen in de opbrengsten van dit onderwijs. Tevens moet de verhouding tussen de kosten en baten van deze onderwijsvormen en het schakelonderwijs duidelijk worden.
- Reduceer de overige lasten en schep duidelijkheid over alle huisvestingskosten en de ontwikkelingen en verwachtingen dienaangaande.

Gaarne tot verdere toelichting bereid.

Geertje Hulzebos,
Voorzitter